

امروز با چالش‌های متعددی روبرو هستیم و در چنین شرایطی نحوه اطلاع‌رسانی و روایت واقعیت‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. متأسفانه در برخی موارد شاهد ارائه تحلیل‌ها و روایت‌هایی از رسانه ملی هستیم که می‌تواند تصویری غیرواقعی ایجاد کند.

پزشکیان در نشست با وزیر علوم و معاونان و مدیران این وزارتخانه؛

«مسعود پزشکیان» در نشستی با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و جمعی از معاونان و مدیران ارشد این وزارتخانه، گزارش آخرین وضعیت آموزش عالی کشور در جریان جنگ اخیر و دوره پساجنگ، برنامه‌ریزی‌های وزارت علوم برای بازآرایی سیاست‌های علم، فناوری و آموزش عالی متناسب با شرایط جدید کشور، برنامه‌های هوشمندسازی آموزش با هدف ارتقای کیفیت و کاهش هزینه‌ها و همچنین اقدامات انجام‌شده در راستای مسئله‌محور و مأموریت‌محور کردن دانشگاه‌ها از طریق ایجاد دبیرخانه مدیریت حل کلان مسئله‌ها (محکم) را مورد بررسی و ارزیابی قرار داد.

به گزارش اسپادانا خبر، رئیس‌جمهور در این نشست ضمن قدردانی از اقدامات انجام‌شده در وزارت علوم، با اشاره به شرایط پیچیده و چندوجهی کشور، گفت:

امروز کشور ما با مجموعه‌ای از چالش‌ها و مسایل در حوزه‌های مختلف مواجه است و طبیعی است که بهترین و مناسب‌ترین بستر برای شناسایی راهکارها، تولید دانش مورد نیاز و ارائه راه‌حل‌های اجرایی، نظام آموزش عالی و دانشگاه‌های کشور باشند.

وی با تأکید بر اینکه صرف برخورداری از دانش برای حل مسایل کشور کافی نیست، افزود:

آنچه اهمیت دارد، تربیت استادان، پژوهشگران و دانش‌آموختگانی است که علاوه بر دانش تخصصی، مهارت، توانمندی اجرایی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و باور به حل مسئله را نیز در خود پرورش داده باشند. کشور امروز بیش از هر زمان دیگری به نخبگانی نیاز دارد که دانش خود را در خدمت رفع مشکلات جامعه قرار دهند.

پزشکیان خطاب به مدیران آموزش عالی کشور، تصریح کرد:

انتظار من از دانشگاهیان این است که هر دانشگاه متناسب با رشته‌ها و ظرفیت‌های علمی خود، نسبت به مسایل و نیازهای جامعه پیرامونی احساس مسئولیت کند. هر دانشگاه در هر شهر و منطقه‌ای که فعالیت می‌کند، باید بتواند بخشی از مسایل آن منطقه را شناسایی کرده و برای حل آن‌ها نقش‌آفرینی کند. دانشگاه نباید صرفاً محل آموزش و انتقال دانش باشد، بلکه باید به نهادی اثرگذار در فرآیند توسعه و حل مسایل کشور تبدیل شود.

وی با اشاره به پیچیدگی مسایل امروز کشور، خاطر نشان کرد:

فشارها و چالش‌هایی که امروز جامعه با آن مواجه است، ساده و تک‌بعدی نیستند و طبیعتاً راهکارهای آن نیز نمی‌تواند ساده باشد. حل این مسایل نیازمند نگاه‌های چندرشته‌ای، رویکردهای نوآورانه و حضور فعال نخبگان و دانشگاهیان در عرصه

تصمیم‌سازی و اجراست. نخبگان کشور در قبال شرایط موجود مسئولیت دارند و باید سهم خود را در بهبود وضعیت کشور ایفا کنند.

رئیس جمهور ضمن تقدیر از اقدامات صورت‌گرفته در حوزه مسئله‌محور کردن دانشگاه‌ها، تأکید کرد:

اگرچه گام‌های ارزشمندی برداشته شده، اما لازم است این مسیر با تمرکز و انسجام بیشتری دنبال شود. همچنین نباید این مأموریت صرفاً محدود به چند دانشگاه بزرگ و مطرح کشور باشد، بلکه تمامی دانشگاه‌ها در سراسر کشور باید متناسب با ظرفیت‌های خود در فرآیند حل مسایل منطقه‌ای و ملی مشارکت کنند.

پزشکیان یا تبیین نسبت میان دولت و دانشگاه در فرآیند حل مسایل کشور گفت:

گاهی دولت مسئله‌ای را به دانشگاه ارجاع می‌دهد و انتظار ارائه راهکار دارد، اما در مواردی نیز این دانشگاه است که با رصد دقیق محیط، مسئله‌ای را شناسایی می‌کند که ممکن است هنوز در دستور کار دستگاه‌های اجرایی قرار نگرفته باشد. در چنین شرایطی دانشگاه باید پیشگام ورود به مسئله و ارائه راه‌حل باشد و نقش راهبری علمی خود را ایفا کند.

وی به موضوع نظام پرداخت اعضای هیات علمی اشاره کرد و گفت:

منابع مرتبط با این حوزه در اختیار وزارت علوم قرار دارد و نحوه مدیریت آن نیز بر عهده این وزارتخانه است. مبنای دولت در پرداخت‌ها، اصل عملکرد، اثربخشی و نتیجه‌محوری است. به طور طبیعی استنادی که نقش برجسته‌ای در تولید علم، حل مسایل کشور، تربیت نیروی انسانی و اثرگذاری اجتماعی دارند، نباید با افرادی که صرفاً حضور اداری دارند و خروجی مشخصی ارائه نمی‌کنند، به یک شکل مورد ارزیابی و پرداخت قرار گیرند.

رئیس جمهور با انتقاد از توسعه غیرهدفمند برخی مراکز آموزش عالی در سال‌های گذشته اظهار کرد:

متأسفانه در مقاطعی بدون توجه به الزامات و زیرساخت‌های توسعه علمی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی گسترش یافته‌اند. امروز تعداد قابل توجهی از مراکز دانشگاهی با خروجی محدود یا فاقد اثربخشی متناسب با مأموریت خود مواجه هستند. در چنین شرایطی ضروری است نظام ارزیابی و تخصیص منابع بر پایه عملکرد واقعی، خروجی‌های علمی، میزان اثرگذاری و تحقق مأموریت‌ها بازطراحی شود. در همه نظام‌های علمی موفق دنیا، منابع بر مبنای عملکرد، بهره‌وری و نتایج حاصل از فعالیت‌ها تخصیص می‌یابد، نه صرفاً بر اساس حضور یا ساختارهای موجود. وزارت علوم باید با بهره‌گیری از اختیارات قانونی خود، سازوکارهای عادلانه و مبتنی بر شایستگی را در نظام پرداخت‌ها و تخصیص منابع مستقر کند. این رویکرد علاوه بر مبنای مدیریتی، با آموزه‌های دینی و توصیه‌های قرآن کریم و نهج‌البلاغه نیز همخوانی دارد، چرا که در این آموزه‌ها بر تفاوت میان افراد پرتلاش و کم‌کار تأکید شده است.

وی با اشاره به رویکرد دولت در بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌ها برای حل مسایل کشور اظهار کرد:

دانشجویان باید از محیط‌های صرفاً آموزشی خارج شده و در میدان عمل حضور یابند. مشارکت دادن دانشجویان در حوزه‌هایی نظیر اصلاح الگوهای رفتاری، کاهش مصرف، ارتقای بهره‌وری، فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی و سایر عرصه‌های مورد نیاز کشور، علاوه بر کمک به حل مسایل جامعه، موجب افزایش حس مفید بودن، مسئولیت‌پذیری و نقش‌آفرینی اجتماعی آنان خواهد شد.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه حل مشکلات کشور از حاشیه و نظاره‌گری امکان‌پذیر نیست، تصریح کرد:

ن باید در جایگاه تماشاگر و خارج از گود باقی ماند. حل مسایل نیازمند حضور در میدان، پذیرش مسئولیت و اقدام عملی است. بنده نیز این مسئولیت را نه برای کسب مقام و موقعیت، بلکه با دغدغه خدمت به مردم و رفع مشکلات آنان پذیرفته‌ام. امروز که بار سنگینی بر دوش همه ما قرار گرفته است، تمامی ظرفیت‌های کشور باید برای عبور از مشکلات بسیج شوند. بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، صنعتی، کشاورزی و انرژی همگی ظرفیت‌های گسترده‌ای برای نقش‌آفرینی دانشگاه‌ها دارند. فرصت‌های فراوانی برای ایجاد تحول، اصلاح روندها و ارتقای کارآمدی وجود دارد و همه باید در این مسیر به کشور کمک کنند.

وی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی صحیح و مسئولانه در شرایط حساس کشور، گفت:

امروز با مسایل و چالش‌های متعددی روبرو هستیم و در چنین شرایطی نحوه اطلاع‌رسانی و روایت واقعیت‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. متأسفانه در برخی موارد شاهد ارائه تحلیل‌ها و روایت‌هایی از رسانه ملی هستیم که می‌تواند تصویری غیرواقعی از شرایط کشور ایجاد کند. این موضوع نیازمند بازنگری جدی است.

رئیس جمهور تأکید کرد:

دانشگاهیان باید در اصلاح نگاه‌های نادرست، ارتقای سطح آگاهی عمومی و ترویج تحلیل‌های علمی و مستند نقش‌آفرینی کنند. نباید اجازه داد فضای عمومی جامعه تحت تأثیر اطلاعات غیرمستند و برداشت‌های فاقد پشتوانه علمی قرار گیرد. حقیقت مستقل از اشخاص است و در زبان علم، حقانیت بر پایه شواهد، استدلال و مستندات تعریف می‌شود.

پزشکیان افزود:

در آموزه‌های دینی نیز انسان متقی کسی است که سخن درست را بپذیرد و در برابر حقیقت مقاومت نکند. هیچ ظلمی بالاتر از آن نیست که مسیرهای نادرست را به جامعه القا کنیم و مانع شناخت واقعیت‌ها شویم. دانشگاه‌ها می‌توانند با تولید دانش معتبر و ارائه تحلیل‌های علمی، مسیر درست را شناسایی کرده و به جامعه و نظام تصمیم‌گیری کشور منتقل کنند.

وی با تأکید بر آمادگی کامل دولت برای حمایت از نقش‌آفرینی دانشگاهیان اظهار کرد:

دولت آماده است هر آنچه را که برای حضور مؤثر دانشگاهیان در حل مسایل کشور مورد نیاز باشد، فراهم کند. کافی است هر فرد در هر حوزه تخصصی، گامی در جهت بهبود شرایط جامعه بردارد، چرا که مجموعه این گام‌های کوچک می‌تواند زمینه‌ساز تحولات بزرگ و پیشرفت‌های ماندگار برای کشور شود.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد:

با وجود گذشت ۴۷ سال از پیروزی انقلاب اسلامی و دستیابی کشور به دستاوردهای ارزشمند در حوزه‌های مختلف، همچنان در برخی عرصه‌ها با فاصله‌هایی نسبت به کشورهای پیشرو و حتی برخی همسایگان مواجه هستیم. با این حال، اگر ظرفیت‌های انسانی و علمی کشور به درستی فعال شود و هر فرد توانمند بتواند استعدادهای خود را در مسیر توسعه کشور به کار گیرد، بدون تردید امکان جبران این فاصله‌ها و حرکت شتابان به سوی پیشرفت و تعالی ملی وجود خواهد داشت.

برچسب‌ها: [مسعود پزشکیان](#) [1]

[دانشگاه](#) [2]

[رسانه](#) [3]